

Bild: PRIVAT
Kurt Käck, Pia-Susannes farfar och barnbarn till Carl-Johan och Anna Käck, lär ha varit en glad och skojfrisk person som gillade att underhålla. Här ses han tillsammans med Lennart Hyland.

Pia-Susanne Käck har slagit sig ner vid strandkanten för att spana ut över sjön mot Käckön, namngiven efter hennes farfars farfar.

Mycket sten har plockats på sluttningen ner mot Käckatorpet. Det var nog ett slitsamt arbete men väldigt vackert att se idag.

Pia-Susanne Käck vid minnesskylden av Käckatorpet, en för henne mycket historisk plats. Men så brukar hon ju lite skämtsamt ibland kallas för Queen of Käckatorpet...

Till rötterna vid Käckatorpet

Pia-Susanne Käck besökte det före detta släkttorpet

BOXHOLM (LT)

Man behöver bara ta sig ut i den svenska myllan för att hitta spår av vår historia. Under Fiskevik uppfördes ett torp vid sluttningen mot sjön Sommen. Soldattorp 125, Fiskevik, Ombergs kompani kom det att kallas, men när Carl Johan och Anna Käck flyttade dit 1888 kom stugan snart att kallas för Käckatorpet. Carl Johan och Anna har satt många avtryck i trakten...

Det är en solig och riktigt vacker novemberdag när Länstidningen tillsammans med två goda vänner besöker en ängsmark på Fiskeviks ägor rakt söder ut om tätorten Boxholm. På sluttningen ner mot sjön Sommen låg det en gång i tiden ett litet torp. Det var Soldattorp nummer 125, Ombergs kompani, första regementet.

Mellan åren 1888 och 1905 bodde Carl-Johan Käck och hustrun Anna Katarina Karlsdotter på denna plats. Hon fick sedermera också namnet Käck och de kom från Ödeshög när de flyttade in i den lilla stugan i maj 1888, men Carl-Johan var född i Askeby och Anna i Grebo.

Paret kom att få två söner som blev vuxna och som också bildade familjer och många i trakten bär ju idag namnet Käck. Och stugan där Carl Johan och Anna bodde kom

snart att kallas för Käckatorpet i folkmun.

Innan Carl Johan och Anna kom till den till synes idylliska platsen bodde livgrenadjären Carl Gustaf Fritz i soldattorp, och innan honom hette innehavaren Samuel August Lans.

Numera är stugan borta och endast en minnesskylt berättar om torpets existens, liksom högen efter spismuren, och den typiska växtlighet som brukar finnas vid torpruiner.

I oktober 1905 flyttade Carl-Johan och Anna från Käckatorpet, och även de två barnen, Edvin född 1883 och Hjalmar född 1888. Sonen Carl Emil dog 1890, endast fyra år gammal.

Ett äldre par, Konrad Karlsson och Klara Matilda Andersdotter kom till Käckatorpet 1904 och i ungefär ett år bodde de samtidigt med familjen Käck i stugan. Konrad dog 1907 och hustrun lämnade då det gamla soldattorp så hon blev den sista som bodde i Käckatorpet, även om minnesskylden påstår att Carl-Johan och Anna Käck var de sista som bodde i stugan.

Käckatorpet har haft ett mycket naturskönt läge i sluttningen ner mot sjön Sommen.

– Men man undrar om de som bodde i stugan njöt något av utsikten över sjön, skogar och tegar, eller om de bara borade ner sin blick i den karga jorden, knöt näven i fickan och bad till Gud om ett bättre liv, funderar Ulf Eriksson som följt med till Käckatorpet.

Carl Johan och Anna var far-

fars farfar och farfars farmor till Pia-Susanne Käck så för henne var det ju extra intressant att nu få göra ett besök vid Käckatorpet. Det har gått ungefär 113 år sedan Carl Johan och Anna lämnade stugan.

Pia-Susanne vet inte om det är sant det som berättats om hennes anfader men det påstås att Carl Johan var en glad och social man som gärna berättade historier, spelade och sjöng, inte minst efter intagande av diverse starka drycker tillsammans med kamrater. Då kunde de ta sig en roddtur ut till Käckön och sitta där och filosofera.

Gränsen mellan Östergötland och Småland går tvärs över den lilla ön som ligger mitt i Sommensfjärden, en ö som idag kallas för Käckön på alla kartor. Förmodligen har den fått namnet genom Carl Johan Käck för på äldre kartor kallas ön för Skallerön.

Carl Johan och hustrun Anna lämnade Käckatorpet 1905 och flyttade in till lägenheten Karlsborg under Räckebro enligt församlingsboken, det vill säga i samhället Sommen. Carl Johan och hustrun Anna gick båda ur tiden 1935 och de vilar på kyrkogården i Tranås. På gravstenen står Carl Johan som trävaruarbetare.

Från Mörtgölen och helt nära den gamla mössfabriken i Sommen och Mossebogatan rinner en bäck vidare ut i sjön Sommen. Idag går bäcken till stora delar i rör i marken men förr i tiden utnyttjades bäcken till en kvarn. År 1908 brast

dammen och vattnet spolade med sig allt i sin väg. Efter den händelsen uppförde Carl Johan Käck och hans kompanjon – Johan Petter Lindqvist – en såg vid platsen. Den kom att kallas för Käckasågen och de båda kumpanerna drev den tillsammans fram till Carl Johans död men kompanjonen brukade sågen vidare till in på 1940-talet.

Carl Johan Käcks yngsta son hette Hjalmar och han ägde ett litet dragspel som han spelade på. Pia-Susanne berättar – inte utan stolthet – att detta dragspel äger hon idag och hon berättar vidare att det har varit mycket sång, musik och underhållning bland hennes manliga anfäder. Alla var kända för sitt glada och skojfriska sätt.

– Hjalmar lär ha varit grym på att citera Pelle Näver också, skrattar Pia-Susanne.

Carl Johan och Annas äldsta son, Edvin, var med och bildade nykterhetslogen NOV Sommens Lilja 1912. Edvin och hustrun Emmy fick flera barn varav åtminstone två söner var väldigt musikaliska. Sonen Olle spelade dragspel hela sitt liv och en yngre bror till honom hette Nils och spelade fiol.

Hjalmar Käcks son hette Kurt Käck och han blev ju så småningom farfar till Pia-Susanne. Även Kurt sjöng och uppträdde mycket, han spelade munspel och hans paradnummer var Jazzgossen. Kurt Käck har uppträtt med Lenn-

art Hyland och Carl Gustaf Lindstedt och han var under en tid hela Tranås jultomte. Det var många Tranåsbor som bokade honom, och det gjorde de många, många år i rad.

Pia-Susanne berättar att även hennes pappa Lennart gillade att musicera. Han spelade både dragspel och munspel och det sjögs och spelades mest hela tiden i hemmet under uppväxten.

– Vi skralade alla gamla skillingtryck som någonsin funnits och vi kan nog dra dom igen i sömnen om vi skulle bli tvungna, berättar hon med ett leende. På frågan om inte Pia-Susanne också fått en del av musiken och sången i blodet så svarar hon med ett skratt att hon gärna sjunger men kanske hellre än bra.

– Men visst kan jag! Och så är jag överjävlig på piano. Utan noter!

Tänk vilka spår paret Carl Johan och Anna Käck har satt i trakten, tack vare deras flytt till soldattorp 125, Fiskevik eller Käckatorpet som det kom att kallas. Pia-Susanne, som numera bor i Skänninge, har egna barn och barnbarn och en dag kanske även hennes barnbarn med stort intresse vill besöka Käckatorpet dit deras mormors farfars farfar flyttade 1888 för att bli distinktionskorpral. Kanske kommer de också att vara tacksamma över att denna artikel över deras anfäder skrevs...

Text och bild:
KLAS JOHANSSON

Det händer

Evenemangstips
i Boxholms kommun

Julutställning

Bild & Form har sin årliga julutställning! Välkomna in! Tid: T o m 12-21. Plats: Boxholms bibliotek.

Söndagstur 23 december

Denna gång, dan före dop-paredan, underhåller Gustaf Montelius med sång och musik vid elden. Kostnadsfritt. Tid: 12-16, ca kl 10.45. Elden tänds kring kl 10. Plats: Elden brinner vid magasinbyggnaden till hembygdsgården Boden. Vägvisning mellan Öringe och Ekeby kyrka.

Bio: Mortal Engines

Tusentals år efter att en katastrof förstörde civilisationen har mänskligheten anpassat sig och ett nytt sätt att leva har utvecklats. Gigantiska vandrande städer rör sig nu över jorden, på jakt efter mindre städer att plundra. Tom Natsworthy – som kommer från en lägre nivå av den stora rodstaden London – kämpar för sin egen överlevnad efter att han mött den farliga Hester Shaw. Två motsatser, vars vägar aldrig borde ha korsat, bildar en osannolik allians, vars öde det är att förändra framtiden. 2 tim o 8 min. Tid: 12-27, kl 18.30. Plats: Folkets hus.

Bio: Bohemian Rhapsody

Bohemian Rhapsody är en hyllning till Queen, deras musik och enastående sångare Freddie Mercury, som trotsade stereotyperna, rev upp konventionerna och blev en av världens mest älskade underhållare. Tid: 12-28, kl 16. Plats: Folkets hus.

Söndagstur 6 januari

Berättare: Mikael Ström. Kostnadsfritt. Tid: 12-30, elden tänds kring kl 10 berättaren börjar ca kl 10.45. Plats: Elden brinner hemma hos familjen Ström i Åstugan nära Ingemarstorp, Strålsnäs. Berättare är Mikael Ström. Vägvisning finns utefter Mjölbyvägen Strålsnäs, mellan Öringe och Strålsnäs.

Välgörenhetskonsert

Per-Erik Hallin och Bengt Johansson. Tid: 19-01-11. Plats: Folkets hus.

KÖP SKRAPLOTTER
SOM RÄDDAR LIV
CANCERFONDEN.SE/JUL
Cancerfonden